

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6

The Development of E-Learning to Self – Directed Learning
On Cultural and Social environment in Primary 6

สุชาสินี นาคกรด*

ดร.ไกรเดช ไกรสกุล**

ดร.วิจิต สุขทร***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1)พัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และ 2) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตร English Program (EP) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนที่ขาดความสนใจขาดความกระตือรือร้นในการเรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม จำนวน 4 หน่วย 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันเพียงแต่สลับตัวเลือกและสลับข้อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบแบบ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม มีประสิทธิภาพ 86.41/ 83.75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคมมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 11.81และ 16.75 ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 59.06 และ 83.75 ตามลำดับ และมีคะแนนวัดผลระหว่างเรียนมีค่าเท่ากับ 86. 41 ซึ่งแสดงว่า บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการจัดการนวัตกรรมเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

***กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคมที่จัดทำขึ้น มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่ดีขึ้น ทำให้มีผล การเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01

คำสำคัญ : บทเรียนออนไลน์ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง

Abstract

The objectives of this research wave as follows 1) To develop and find the effectiveness of E-learning to self –directed learning on cultural and social environment in primary 6 for getting the effectiveness on the standard measurement at 80/80 and 2) To study the feedback of E-learning to self- directed learning on cultural and social environment in primary 6 The samples were composed of the sixth class of primary student in English program (EP) demonstrate School under Nakhon Si Thammarat Rajabhat university ,second semester, academic year 2013 There are about 16 students, sampling by purposive sampling, selected from the delinquent student, The instruments for this research were as follows 1) E- learning of social study, religion and culture on cultural and social environment, there are four units 2)The test form for finding out the learning achievement in twenty lists in multiple choices for four choices for pre-test and post-test which designed by the researcher which are the same test form but had alternated in each lists and choices. Data analysis by using the statistics as follows, percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test dependent.

The findings were as follows

1. The E-learning of social study, religion and culture on cultural and social environment had been effected at 86.41/83.75 which is accordance with standard setting 1:e. 80/80.

2.The sixth class primary students in demonstrates school under Nakhon Si Thammarat Rajabhat university who had learnt by E- learning of social study, religion and culture on cultural and social environment had been effected for pre and post learning on 11.81 and 16.75 respectively, there are 59.06 and 83.75 respectively and There are during mark learning on 86.41, it is indicated that the E-learning of social study, religion and culture on cultural and social environment which made by the researcher had effected to student learning as better, as consequence the feedback of post learning is higher than pre learning as statistical significance at. 01.

Key words: E-learning (lesson) self-directed learning

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้มนุษย์ทุกคนเกิดการพัฒนาด้านร่างกายสติปัญญา สังคม อารมณ์และจิตใจ ดังนั้นองค์ประกอบต่างๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการก่อให้เกิดสังคมแห่งปัญญา และช่วยเกื้อหนุนการยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ การเปิดโลกกว้างของการเรียนรู้และขยายขอบเขตของการศึกษาไปได้อย่างกว้างไกล ทั้งนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2545 - 2550) ข้อ 1 คือการเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนาและสถานะของประเทศไทย และข้อ 1.1 การเปลี่ยนแปลงของบริบทการพัฒนาในกระแสโลกาภิวัตน์ เน้นให้มีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาและการสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคมไทย และยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ข้อที่ 1 คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันโดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคน ทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต ให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการพร้อมเข้าสู่โลกแห่งการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนให้มีความเป็นเลิศ โดยเฉพาะการสร้างสรรคนวัตกรรมและองค์ความรู้ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยเฉพาะมาตรา 30 ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้การเรียนและส่งเสริมการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ และมาตรา 66 ที่ระบุว่าให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งมาตรา 67 กล่าวว่า รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัย การพัฒนาการผลิต และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (อุดม เขย กิ่งศรี, 2543 : 58)

ปัจจุบันมีสื่อหลายรูปแบบให้ผู้สอนได้ศึกษา เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CAI) บทเรียนออนไลน์ (Web Based Instruction : WBI) การจัดการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) การจัดการเรียนการสอนระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Learning) การเรียนการสอนผ่านเว็บ (Web Based Instruction : WBI) การจัดทำสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Book) อินเทอร์เน็ต ถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งซึ่งในแผนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนาของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2547-2549) มีเป้าหมายที่จะให้สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสังคมในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การเรียนด้วย

ตัวเองผ่านเทคโนโลยีการสื่อสาร โทรคมนาคม เครือข่ายคอมพิวเตอร์รวมทั้งการเรียนกับสื่อสำเร็จรูปต่าง ๆ ซึ่งกำลังแพร่หลายในวงการศึกษา ผู้สอนควรศึกษาและนำมาช่วยสอนอย่างจริงจัง และนำไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่กระบวนการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้คนฉลาด รู้จักคิด รู้ความจริงของสภาพแวดล้อมและสังคม ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง ดังนั้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning) จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สมพร สุขะ, 2545:1)

การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เกิดประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ คุณลักษณะของผู้เรียน และคุณภาพของการเรียน ทั้งในด้านของคุณลักษณะของผู้เรียนนั้นจะเกิดจากความสมัครใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ตระหนักถึงสิ่งที่ตนจะเรียกว่าคืออะไร มีข้อมูลใดที่จำเป็น และต้องรู้วิธีที่จะเรียนว่าจะเข้าไปสู่จุดที่เกิดการเรียนรู้ได้อย่างไร (สมคิด อิศระวัฒน์, 2541:38)

จากความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นส่วนเชื่อมโยงต่างๆ ในการถ่ายโอนแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อใช้ข้อมูลร่วมกัน เพราะอินเทอร์เน็ตมีระบบเชื่อมโยงและระบบแจกจ่ายไปยังจุดต่างๆ เหมือนการรวมห้องสมุดของสรรพวิทยาและตำราต่างๆ มาไว้รวมกัน (อิธิปัตย์ คลี่สุนทร, 2540) อิทธิพลของระบบอินเทอร์เน็ตในการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการศึกษาที่ก่อให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาในรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า เว็บเพจ

(Wed Page) ซึ่งเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ประเภทไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ที่เก็บอยู่ตามเว็บไซต์ต่างๆ มีการติดต่อกับผู้ใช้งานในรูปกราฟฟิกที่เชื่อมโยงข้อความรูปภาพกับเอกสารอื่น ๆ อย่างเป็นอิสระ (สมพร สุขะ, 2545) การนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการจัดระบบการเรียนการสอน ถือว่าเป็นการดำเนินการกิจการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 มาตรา 66 ที่ระบุให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษาแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดทำบทเรียนออนไลน์ เพื่อใช้เป็นการเรียนการสอนในปัจจุบัน นับว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และเพื่อเป็นการบริการทางวิชาการแก่ผู้สนใจ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีประโยชน์ต่อผู้สอนในการจัดเตรียมการสอนล่วงหน้า ตลอดจนผู้เรียนสามารถเข้ามาศึกษา ทบทวนเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบใหม่ เพื่อการพัฒนาการศึกษาของผู้เรียนเต็มศักยภาพ

ปัจจุบันสภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันพบว่า การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทั้งนี้โดยมีสาเหตุของปัญหามาจากผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนในชั้นเรียน ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากหลายสาเหตุ คือ จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ผู้

เรียนขาดการปฏิสัมพันธ์และการโต้ตอบกับครูผู้สอน ผู้เรียนจึงไม่เข้าใจในสิ่งที่ผู้สอนพูด สำหรับผู้เรียนบางคนซึ่งจะเรียนอ่อนก็จะตามเพื่อนไม่ทัน ในระหว่างที่ผู้สอนทำการสอน ทำให้ไม่มีสมาธิในการเรียนและไม่สนใจการเรียนในชั้นเรียน อีกทั้งทั้งเวลาในการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีน้อยมาก ไม่เพียงพอต่อการสอนอย่างละเอียดทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจบทเรียน และผู้สอนต้องรีบสอนและรวบรัดเนื้อหาให้มากที่สุด ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่สอนได้อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยจึงมีแนวความคิดที่จะจัดทำสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ ผู้เรียนสามารถเรียนเวลาใดก็ได้ หรือเรียนในสถานที่ใดก็ได้ที่มีความพร้อมทางด้าน การเชื่อมต่อ ซึ่งการใช้งานนั้นได้ประโยชน์ หลายลักษณะ เช่น การใช้เป็นสื่อการสอนแทนผู้สอนทั้งในและนอกห้องเรียน ทบทวนบทเรียนและสอนเสริมซึ่งผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาสอนซ้ำหลายๆ ครั้ง หรือใช้เป็นสื่อการเรียน การสอนทางไกลได้ และสามารถนำมา เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

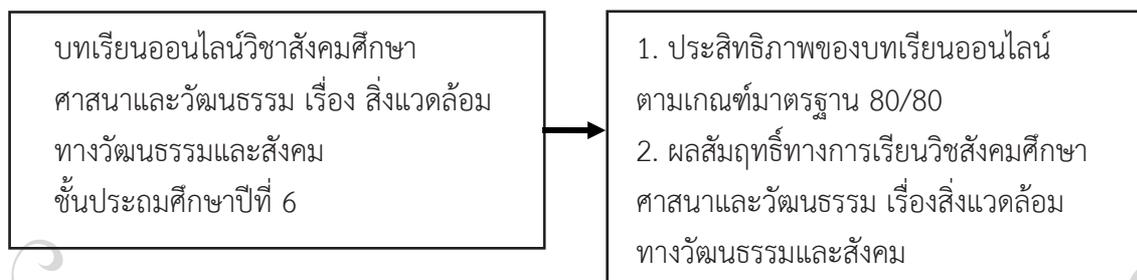
กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากที่ทำความเข้าใจของปัญหา คำถามการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ดังนั้นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนโดยการพัฒนาสื่อและรูปแบบการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น บทเรียนออนไลน์ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น จึงน่าจะเป็นวิธีการที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมได้ ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะทำการวิจัยในเรื่องนี้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม และสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้อบบทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม และสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 49 คน จำนวน 2 ห้องเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตร English Program (EP) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 16 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักเรียนที่ขาดความสนใจขาดความกระตือรือร้นในการเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อม ทางวัฒนธรรมและสังคม จำนวน 4 หน่วย

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันเพียงแต่สลับตัวเลือกและสลับข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชจำนวน 16 คน

2. ดำเนินการทดลองโดยใช้บทเรียนออนไลน์เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและ

สังคม จำนวน 4 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

หน่วยที่ 2 ลักษณะทางกายภาพกับ

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

หน่วยที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม

หน่วยที่ 4 การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบันและแผนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน

3. เก็บคะแนนท้ายบทเรียนในแต่ละหน่วยไว้เป็นคะแนนระหว่างเรียน

4. หลังจากที่นักเรียนได้เรียนบทเรียนออนไลน์เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรม และสังคม ครบทั้ง 4 หน่วย แล้วให้นักเรียน ทำการทดสอบหลังเรียน(Post-test)โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน เพียงแต่สลับตัวเลือกและสลับข้อ

5. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชได้ผลสรุปดังนี้

1. บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม มีประสิทธิภาพ 86.41/83.75 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่เรียนด้วยบทเรียนออนไลน์วิชา

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่ง
แวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม มีคะแนน
เฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน
เท่ากับ 11.81 และ 16.75 ตามลำดับ คิดเป็น
ร้อยละ 59.06 และ 83.75 ตามลำดับ และมี
คะแนนวัดผลระหว่างเรียนมีค่าเท่ากับ 86.41
ซึ่งแสดงว่า บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องสิ่งแวดล้อมทาง
วัฒนธรรมและสังคมที่จัดทำขึ้น มีผลต่อการ
เรียนรู้ของนักเรียนที่ดีขึ้น ทำให้มีผลการเรียน
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่
ระดับ .01

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่อง สิ่งแวดล้อมทาง
วัฒนธรรมและสังคม โดยใช้บทเรียนออนไลน์
สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทเรียนออนไลน์เรื่องสิ่งแวดล้อมทาง
วัฒนธรรมและสังคม สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2556 ที่ผู้วิจัยสร้าง
ขึ้น มีประสิทธิภาพระหว่างกระบวนการต่อผล
สัมฤทธิ์หลังกระบวนการเท่ากับ 86.41 / 83.75
ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หมายความว่า บท
เรียนออนไลน์ มีกระบวนการทำให้ผู้เรียนเกิดผล
การเรียนรู้ระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 86.41 และ
มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังเรียนเฉลี่ย ร้อยละ
83.75 แสดงว่าบทเรียนออนไลน์ มีประสิทธิภาพ
สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้ง
ไว้ ถือได้ว่าเป็นบทเรียนออนไลน์ที่สามารถนำ
ไปใช้ได้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากบทเรียนออนไลน์
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านการวิเคราะห์หลักสูตร
วิเคราะห์เนื้อหา สอดคล้องกับตัวชี้วัดและมีการ

วางแผนการจัดทำอย่างเป็นระบบ ในส่วนของ
เนื้อหาได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้าน
เนื้อหา ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในวิชาสังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรมโดยตรง และในส่วนของ
บทเรียนออนไลน์ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการเขียนบท
เรียนออนไลน์จากตำรา จากเอกสาร และปรึกษา
ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการทำบทเรียนออนไลน์
อย่างหลากหลายแล้วนำมาประยุกต์ใช้ นอกจากนี้
นี้ ลักษณะของบทเรียนออนไลน์ยังเพิ่มความ
มีสีสัน ที่สวยงาม นับเป็นสื่อประสม ที่กระตุ้น
ให้ผู้เรียนสนใจติดตาม มีคำชี้แจง ในการเรียน
อย่างชัดเจน รวมทั้งมีเนื้อหาที่สามารถเรียนรู้ได้
ด้วยตนเอง มีแบบฝึกทำยบทไว้วัดความสามารถ
ในการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมี
คะแนนการทดสอบระหว่างเรียนและคะแนนการ
ทดสอบหลังเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ
ชัยงค์ พรหมวงศ์ (2549) ได้เสนอแนวคิดที่นำ
ไปสู่การผลิตชุดสื่อประสมไว้ 5 ประการดังนี้ 1.
การประยุกต์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล
2.ความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอน
ไปจากเดิมที่เคยยึดครูเป็นแหล่งความรู้หลัก
มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน 3.การ
ใช้สื่อที่คนูปกรณ์ได้เปลี่ยนแปลงและขยาย
ตัวออกไป โดยแนวโน้มใหม่จะเป็นการผลิตสื่อ
ประสมให้เป็นชุดสื่อประสมหรือชุดการสอน อัน
มีผลต่อการใช้ของครูคือเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อ
ช่วยนักเรียนเรียนรู้ด้วยตัวของนักเรียนเอง 4.
ปฏิกริยาสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียน
กับนักเรียน และนักเรียนกับสภาพแวดล้อมแต่
ก่อนความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ใน
ห้องเรียนมีลักษณะเดียว คือครูเป็นผู้นำ นักเรียน
เป็นผู้ตาม ครูมิได้เปิดโอกาสให้นักเรียน ส่วนใหญ่
มักจะถามครู นักเรียนเป็นฝ่ายเอาใจครูมากกว่า
ครูเอาใจนักเรียน 5. การจัดสภาพแวดล้อมการ

เรียนรู้นั้น ได้นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ โดยจัดประสบการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบ โปรแกรม ซึ่งหมายถึงระบบการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ตัดสินใจในการทำงานของตนเอง มีการเสริมแรงบวกที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถ ความสนใจ ของนักเรียนเองโดยจัดการสอนแบบโปรแกรมใน รูปกระบวนการและใช้ชุดสื่อประสมเป็นเครื่องช่วยที่สำคัญ

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่เรียนด้วยบทเรียน ออนไลน์ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียนเท่ากับ 11.81 และ 16.75 ตาม ลำดับ คิดเป็นร้อยละ 59.06 และ 83.75 ตาม ลำดับ และคะแนนวัดผลระหว่างเรียนมีค่า เท่ากับ 86.41 คิดเป็นร้อยละ 86.41 ที่เป็นเช่น นี้เนื่องจากว่า บทเรียนออนไลน์ได้ออกแบบการ เรียนรู้ ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่าง บุคคลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามความ สามารถ ความสนใจ มีสีสันดึงดูดความสนใจ นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาไปทีละขั้นตอน มีการ เสริมแรงบวกได้ใช้สื่อประสมที่หลากหลาย ทั้งรูป เสียง และออกแบบเนื้อหาให้อ่านเข้าใจ ง่าย มีแบบทดสอบท้าทาย วัดความสามารถ ส่งผลให้นักเรียนสามารถ ทำแบบทดสอบ ระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทิศทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น คิดเป็นร้อยละ 86.41 และ 83.75 ตามลำดับ และมีผลสัมฤทธิ์ ทิศทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียน มีพัฒนาการทางการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ ทิศทางการเรียนสูงขึ้นจริง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก

บทเรียนออนไลน์ได้มีการเรียงลำดับเนื้อหา นำสนใจเรียนรู้จากง่ายไปหายาก ตามแนวคิด ของกาเย่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุจโรจน์ แก้วอุไร (2543) ชัดติยะ รัตนมณี (2548) และ สุกฤษณ์ สุวรรณภู (2549) ที่ได้ทำการวิจัยและ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย การเรียนด้วยบทเรียน ออนไลน์ ต่างช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงขึ้น คือทำให้นักเรียนมีคะแนนจากการ ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ก่อนเข้าใช้บทเรียนออนไลน์ ต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนและปฏิบัติตาม คำแนะนำอย่างเคร่งครัด ก่อนที่จะเริ่มเรียนใน แต่ละหน่วย และที่สำคัญนักเรียนต้องมีความ ซื่อสัตย์ อดทน มีวินัย ในการศึกษาบทเรียนด้วย ตนเอง

1.2 การนำบทเรียนออนไลน์ไปใช้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมด้วย ตนเองได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจ สร้างแรงจูงใจและความภาคภูมิใจแก่นักเรียน และสามารถใช้แก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความรู้ในด้านภูมิศาสตร์ เรื่องสิ่งแวดล้อมทาง วัฒนธรรมและสังคมได้

1.3 โรงเรียนอาจส่งเสริมให้ นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยจัดบท เรียนออนไลน์ไว้ในห้องสมุด หรือในห้องศูนย์การ เรียนรู้ของโรงเรียน ให้นักเรียนสามารถเข้าใช้ เวลาว่าง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย ครั้ง ต่อไป

2.1 ควรสร้างบทเรียนออนไลน์ใน

ระดับชั้นอื่นๆ และในเนื้อหากลุ่มสาระอื่นๆ เช่น
คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ภาษาต่าง
ประเทศ การงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยี

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอน
ด้วยบทเรียนออนไลน์กับการเรียนการสอนด้วย
วิธีการสอนหรือรูปแบบการสอนอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กาเย่. [เข้าถึงได้จาก] <http://bramikeaw.blogspot.com/2012/12/robert-gange.html> ค้นหาเมื่อ 25 สิงหาคม 2556.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2549). **เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา : หน่วยที่ 11 -15**. (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- รุจโรจน์ แก้วอุไร. (2543). **การพัฒนาการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายใยแมงมุม.ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- สมคิด อิศระวัฒน์. “การเรียนรู้ด้วยตนเอง : กลวิธีการเข้าสู่การศึกษาเพื่อความสมดุล.” **วารสารครุศาสตร์**. 27,1(2541) : 35-38.
- สมพร สุขะ.(2545). **การพัฒนารูปแบบของเว็บเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- สุกฤษณ์ สุวรรณภูฏ. (2549). **การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่องทฤษฎีทางจิตวิทยาวิชาพื้นฐานทางจิตวิทยาของการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษา ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- อธิปัตย์ คลี่สุนทร.(2540). “อินเทอร์เน็ต.” **ข่าวสารสารสนเทศ**, 2, 34 (2540) : 1-12.
- อุดม เขยกิจวงศ์.(2543). **ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ1991.